

[Socialministeren.]

kommunale og amtskommunale struktur og varetagelsen af folkebiblioteksopgaverne. Et af de spørgsmål, der til sin tid skal tages stilling til, er kompetenceforholdene og finansieringen af centralbibliotekerne, hvis oplandsvirksomhed vil afvige en del fra de i dag kendte centralbiblioteksopgaver, når den nye kommunestruktur er gennemført.

Det er i øvrigt hensigten at nedbringe antallet af centralbiblioteker til ét i hvert amt, men en nyordning på dette område ventes først fuldt gennemført pr. 1. april 1972, da den nye bibliotekslov skulle træde i kraft.

På ministeriet for offentlige arbejders område er det hensigten, når de nye amtsråd og kommunalbestyrelser er etableret efter kommunevalget, at genoptage forhandlingerne om fordelingen af opgaverne mellem staten og kommunerne inden for vejvæsenet.

Det er tanken at tilstræbe en ordning, der uden at ændre væsentligt i den nuværende arbejdsdeling mellem de forskellige vejvæsener dog hviler på det princip, at staten betaler samtlige udgifter ved anlæg og vedligeholdelse af et overordnet vejnet, samtidig med at der herigennem og på anden måde skaffes økonomisk grundlag for, at de lokale myndigheder har midler til selv at disponere vedrørende det sekundære vejnet.

Drøftelserne skal bl. a. søge frem til en løsning, der giver en rimelig geografisk fordeling af byrderne, der må ses i forhold til omfanget af de uløste opgaver på vejområdet.

På undervisningsområdet har undervisningsministeren ved dette folketingsårs begyndelse fremsat forslag til lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. (lovforslag nr. 17). Dette lovforslag er udformet på basis af regeringens almindelige målsætning for opgavefordelingen, bl. a. således at amtsrådet — og ikke en særlig skoledirektion og undervisningsministeriet — fører det direkte tilsyn med kommunernes skolevæsen. Amtskommunerne skal efter dette lovforslag endvidere kunne drive egne skoler, og der er herved navnlig tænkt på gymnasieskoler med tilhørende kurser til HF samt visse former for special-

undervisning. Det er i det hele regeringens opfattelse, at nye offentlige gymnasieskoler i fremtiden fortrinsvis bør oprettes som amtskommunale skoler, og at bestående kommunale gymnasier efter en vis overgangsperiode skal kunne overtages af amtskommunen. Jeg skal i øvrigt henvise til undervisningsministerens tale ved lovforslagets fremsættelse (folketingets forhandlinger sp. 116-121) og den drøftelse, der fandt sted under 1. behandling (folketingets forhandlinger sp. 531-560).

Endvidere er regeringen indstillet på, at handelsskoler (bortset fra handelshøjskoler) og tekniske skoler (bortset fra tekniske højskoler, teknika samt maskinmesterskoler) søges overført til amtskommunerne. Der forberedes for tiden en reform af den faglige grunduddannelse, og efter folketingets principbeslutning i sidste folketingsår skal der fra 1975 være adgang til en faglig grunduddannelse for elever, der udgår af 9. klasse. Eventuel overgang til amtskommunerne af erhvervsskolerne skønnes derfor mest praktisk at kunne gennemføres tidligst fra 1975.

Med disse bemærkninger har jeg ønsket at give tinget et indtryk af, at det er regeringens hensigt at søge at følge den kommunale inddelingsreform op med en opgavefordelingsreform, der lægger betydelige samfundsopgaver både til de almindelige kommuner og til amtskommunerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til hvert enkelt af de fremsatte lovforslag, skal jeg anbefale forslagene til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Boligministeren (Hastrup): Hermed skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring af bygge lov for købstæderne og landet. (Udvidelse af lovens område til at omfatte Frederiksberg og ændring af reglerne om gårdrydning m. v.). Det er lovforslagets hovedsigte at ophæve den hidtidige særlige bygge lovgivning på Frederiksberg og i stedet for udvide bygge lovens område til også at omfatte Frederiksberg kommune. Forslaget indeholder tillige nogle mindre ændringer, som skal gælde for hele lovens gyldighedsområde.

Som anført i bemærkningerne til lovfor-

[Boligministeren.]

slaget rejste det folketingsudvalg, som behandlede forslaget til bygge-loven for købstæderne og landet af 1960, spørgsmål om at få gennemført ensartede byggebestemmelser, som også omfatter København og Frederiksberg. Også i den byggerapport, som det af Byggecentrum nedsatte udvalg har afgivet i december 1969, drøftes den særstilling, som Københavns og Frederiksberg kommuner indtager. Rapporten nævner særligt, at for de af byggeriets parter, der arbejder både i og uden for København og Frederiksberg, er selv mindre forskelle reglerne imellem en hindring for typiseringsbestræbelser, og at særlovgivningen i de to hovedstadskommuner medfører administrativt besvær for de virksomheder, der skal følge med i ajourføringen af de to omfangsrige sæt regler. Udvalget konkluderer derfor, at man bør ophæve særlovgivningen for København og Frederiksberg i forbindelse med en revision af bygge-loven.

Også for mig forekommer målet at måtte være, at der i princippet skal være fælles byggebestemmelser for hele landet, og dette mål vil jeg fortsat arbejde på at få realiseret. Når det forslag, som herved fremsættes, kun omfatter Frederiksberg, hænger det bl. a. sammen med, at jeg har måttet tage i betragtning, at det udvalg, hvis arbejde har dannet udgangspunkt for lovforslaget, ikke har fundet det muligt at inddrage København og Frederiksberg under bygge-loven og end ikke har kunnet fremlægge forslag til en fælles bygge-lov for de to kommuner.

Ved fortsatte forhandlinger har det imidlertid vist sig muligt at komme et skridt nærmere målet. Behøvet for en moderne bygningslovgivning er mest påtrængende for Frederiksberg, hvis bygge-lov stammer fra 1890, og indpassningsproblemerne er væsentlig mindre end for København. Dette er baggrunden for, at man forholdsvis hurtigt har kunnet få en række vanskeligheder ryddet af vejen for Frederiksbergs vedkommende, således at der kan fremlægges et forslag, der går ud på, at bygge-loven med enkelte undtagelser udvides til at omfatte Frederiksberg kommune, og at der i et særligt kapitel i loven gennemføres nogle få særregler, som kun skal finde anvendelse på Frederiksberg.

Forslagets gennemførelse vil endvidere indebære, at det landsomfattende bygningsreglement, som indeholder fælles bestemmelser om bygningers konstruktioner og indretning, også skal finde anvendelse på Frederiksberg. Endvidere skal der i overensstemmelse med bygge-lovens almindelige system udarbejdes en bygningsvedtægt for Frederiksberg.

De fornødne forhandlinger har endvidere givet anledning til forslag om enkelte ændringer i og tilføjelser til bygge-lovens almindelige bestemmelser. Den væsentligste ændring angår reglerne om adgangen til at gennemføre gårdrydninger. Disse regler foreslås udvidet i overensstemmelse med de ændringer af gårdrydningsreglerne for København, som blev gennemført ved lov nr. 286 af 18. juni 1969 om ændring af Københavns bygge-lov. Jeg anser dette ændringsforslag som et betydningsfuldt led i den kommende tids saneringsbestræbelser.

Tilbage står da spørgsmålet om Københavns kommunes forhold. Som jeg nævnte før, vil arbejdet på at få ensartede bygge-regler, som også omfatter København, blive fortsat. Opgaven er imidlertid betydelig vanskeligere end for Frederiksbergs vedkommende. Dette hænger bl. a. sammen med, at den københavnske bygge-lovgivning rummer bestemmelser om en række forhold (brand, veje, vandløb, udstykning, hegn m. m.), som uden for København ikke er dækket af bygningslovgivningen, men løst i særlige love. Desuden vil indholdet af eventuelle særlige bestemmelser for København om udnyttelsesgrader og lignende byplanmæssige bestemmelser forudsætte en afklaring af Københavns kommunes nye generalplan.

Bestræbelserne for at nå frem til en ensartet bygge-lovgivning, der også omfatter København, vil blive fortsat i forbindelse med den tidligere bebudede reform af planlægningslovgivningen, som agtes gennemført som næste led i den jordlovsreform, der indledtes i folketingssamlingen 1968-69.

Forberedelserne til denne reform af planlægningslovgivningen vil være omfattende og tidkrævende, og et resultat vil antagelig tidligst kunne foreligge i folketingssamlingen 1970-71. Vi sigter herimod, men tør ikke afgive løfte herom.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagets

[Boligministeren.]

udførlige bemærkninger, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen (Hastrup): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m. v.

I forbindelse med behandlingen af forslagene til de nye tjenestemandsløve, der trådte i kraft den 1. juli 1969, var det forudsat, at spørgsmålet om en nyordning af pensionsforholdene for personer, der har ret til pension efter bestemmelser i den tjenestemandsløvgivning, som var gældende før 1969, måtte tages op til efterfølgende selvstændig behandling.

I overensstemmelse hermed nedsatte jeg i september 1969 et udvalg med repræsentanter for partierne, tjenestemændenes centralorganisationer og disses pensionistgrupper samt lønnings- og pensionsministeriet og socialministeriet til overvejelse af spørgsmålet om retningslinjerne for en revision. Dette udvalg har afgivet indstilling i november måned 1969, og det foreliggende lovforslag er overensstemmende med det udkast, som er indeholdt i udvalgets betænkning.

Bestemmelserne i lovforslaget tager som det ene led sigte på at omlægge pensionsstrukturen efter de ældre pensionsordninger sådan, at pensionerne fra 1. april 1970 kan reguleres i forhold til priser og lønninger på samme måde som pensioner, der ydes i medfør af tjenestemandspensionsloven af 1969.

Det andet led i forslaget er, at der søges tilvejebragt grundlag for at samordne de ældre tjenestemandspensioner med folkepension og andre former for pension efter den sociale pensionslovgivning gennem indeholdelse af samordningsfradrag efter samme regler, som gælder med virkning fra 1. april 1970 for pensioner i henhold til den nye tjenestemandspensionslov, idet personer, der har ret til pension efter tidligere tjenestemandsløve, ved en nyordning vil blive inddraget under de almindelige rettigheder efter den sociale pensionslovgivning på lige fod med tjenestemandspensionister

efter tjenestemandspensionsloven. Forudsætningen for en samordningsmæssig ligestilling af pensioner efter ny og ældre lovgivning er, at der i hvert enkelt tilfælde bliver foretaget omregning af den pensionsalder, der er lagt til grund ved fastsættelse af pensioner efter de ældre love, og lovforslaget indeholder detaljerede regler om retningslinjerne for sådan omregning.

Derudover indeholder lovforslaget bestemmelser, som medfører, at den pensionsretlige stilling i henhold til den ældre tjenestemandsløvgivning på enkelte andre punkter bringes i overensstemmelse med ændrede principper, der er lagt til grund for reglerne i tjenestemandspensionsloven af 1969.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og dertil hørende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om pensionering af civilt personel m. v. i forsvaret.

Ikke-tjenestemandsansat personel i civile stillinger inden for forsvaret har under ansættelsen adgang til at opnå pensionsrettigheder efter en særlig pensionsordning, der til enhver tid har bygget på indholdet af de samtidigt gældende pensionsregler for statstjenestemænd. Den nuværende lovgivning herom, loven af 7. juni 1958 om pensionering af civile funktionærer, håndværkere og arbejdere ved hæren og søværnet m. v., har således pensionsordningen efter lønnings- og pensionsloven af 1958 som udgangspunkt.

Efter gennemførelsen af loven om tjenestemandspension af 1969 har der været ført forhandlinger mellem lønnings- og pensionsministeriet, forsvarsministeriet og samtlige berørte personaleorganisationer om en teknisk ajourføring af civilarbejderloven. Det foreliggende lovforslag er i overensstemmelse med resultatet af disse drøftelser.

Hovedprincippet efter lovforslaget er, at civile funktionærer, håndværkere og arbejdere i forsvaret og visse gruppe af ikke-tjenestemandsansat militært personel, der også hører under den hidtidige ordning, i pensionsmæssig henseende behandles efter regler,